

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

До 30-річчя Незалежності України

ВИКОНАВЧЕ ПРОВАДЖЕННЯ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА

Монографія

За загальною редакцією
судді Касаційного адміністративного суду

Р. Ф. Ханової

та доцента кафедри цивільного процесу
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
С. О. Кравцова

Харків
«Право»
2021

УДК 347.952(477):001.891.3
В43

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(протокол № 7 від 29 січня 2021 року)*

Рецензенти:

Н. Ю. Голубєва – завідувач кафедри цивільного процесу Національного університету «Одеська юридична академія», доктор юридичних наук, професор;

Р. Ю. Ханник-Посполітак – завідувач кафедри галузевих правових дисциплін Національного університету «Києво-Могилянська академія», кандидат юридичних наук, доцент;

І. С. Ярошенко – доцент, кандидат юридичних наук, професор кафедри цивільного та трудового права Юридичного інституту Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

Виконавче провадження: теорія та практика : монографія / [Р. Ф. Ханова, С. О. Кравцов, І. О. Ізарова та ін.] ; за заг. ред. Р. Ф. Ханової, С. О. Кравцова. – Харків : Право, 2021. – 672 с.

ISBN 978-966-998-208-7

У монографії розкриваються різні доктринально-практичні аспекти виконавчого провадження як завершальної частини судового розгляду, історичні витоки та становлення сучасної змішаної моделі примусового виконання судових рішень і рішень інших органів. Аналізується та дається систематизація правозастосовчої діяльності Верховного Суду щодо процесуальних питань, які пов'язані з виконанням судових рішень у цивільних, адміністративних, господарських справах та рішень інших органів (посадових осіб).

Для наукових співробітників, викладачів, здобувачів наукового ступеня доктора філософії в галузі права (кандидата юридичних наук), студентів, а також суддів, прокурорів, адвокатів та інших практикуючих юристів і всіх, хто цікавиться теоретичними та практичними проблемами виконавчого провадження.

УДК 347.952(477):001.891.3

© Ханова Р. Ф., Кравцов С. О.,
Ізарова І. О. та ін., 2021

© Видавництво «Право», оформлення, 2021

ISBN 978-966-998-208-7

АВТОРИ ТА УПОРЯДНИКИ

ХАНОВА РАЇСА – суддя Верховного Суду в Касаційному адміністративному суді, секретар судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов’язкових платежів, кандидат юридичних наук;

КРАВЦОВ СЕРГІЙ – доцент кафедри цивільного процесу Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук;

КРАТ ВАСИЛЬ – суддя Верховного Суду в Касаційному цивільному суді, кандидат юридичних наук, доцент;

ІЗАРОВА ІРИНА – професор кафедри нотаріального, виконавчого процесу, адвокатури, прокуратури, судоустрою Інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, професор кафедри загальноправових дисциплін Інституту управління і права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук;

ПРИТИКА ЮРІЙ – завідувач кафедри цивільного процесу Інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України;

ЩЕРБАНЮК ОКСАНА – завідувач кафедри процесуального права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктор юридичних наук, доцент;

ПАНЧЕНКО ОЛЬГА – Голова Харківського окружного адміністративного суду, кандидат юридичних наук;

МАТОХНЮК ДМИТРО – суддя Сьомого апеляційного адміністративного суду, кандидат юридичних наук;

КОТЕЛЕВЕЦЬ АЛЛА – заступник Голови Харківського Апеляційного суду, суддя Харківського Апеляційного суду, кандидат юридичних наук;

ОВЧАРЕНКО ОЛЕНА – доцент, доцент кафедри адвокатури Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, експерт з питань судової реформи проекту ЄС «Право-Justice», Дисциплінарний уповноважений Асоціації приватних виконавців України, доктор юридичних наук;

СНІДЕВИЧ ОЛЕКСАНДР – доцент кафедри нотаріального, виконавчого процесу, адвокатури, прокуратури, судоустрою Інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кандидат юридичних наук;

МАЛЯРЧУК ЛЮБОВ – доцент кафедри нотаріального, виконавчого процесу та адвокатури, прокуратури, судоустрою Інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кандидат юридичних наук;

УГРИНОВСЬКА ОКСАНА – доцент кафедри цивільного права та процесу юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, кандидат юридичних наук, доцент;

ВЕРБА-СИДОР ОЛЬГА – доцент кафедри цивільно-правових дисциплін Львівського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;

ЦУВІНА ТЕТЯНА – доцент кафедри цивільного процесу Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук;

АВТОРГОВ АНДРІЙ – приватний виконавець, член науково-консульта- тивної ради Асоціації приватних виконавців, кандидат юридичних наук;

РОЗУМНИЙ СЕРГІЙ – заступник начальника Східного міжрегіональ- ного управління Міністерства юстиції – начальник Управління забезпечення примусового виконання рішень у Харківській області Східного міжрегіональ- ного управління Міністерства юстиції (м. Харків);

КУПРІЯНОВА АНАСТАСІЯ – начальник Міжрайонного відділу дер- жавної виконавчої служби по Основ'янському та Слобідському районах у місті Харкові Східного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Харків);

ЛОБОВ РІНАТ – державний виконавець Міжрайонного відділу держав- ної виконавчої служби по Основ'янському та Слобідському районах у місті Харкові Східного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Харків);

КОРОЛЬ ДЕНИС – аспірант кафедри нотаріального, виконавчого про- цесу та адвокатури, прокуратури, судоустрою Інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

ПІНЯШКО МИХАЙЛО – магістр юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, спеціалізація «Правосуддя та судове адміністрування».

ЗМІСТ

Передмова (<i>Раїса Ханова, Сергій Кравцов</i>).....	23
---	----

ЧАСТИНА 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

РОЗДІЛ 1

ЯК ЗАБЕЗПЕЧИТИ ЕФЕКТИВНЕ ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ: НА ШЛЯХУ ДО СТАЛОГО ПРАВОСУДДЯ В УКРАЇНІ (<i>ПРИНА ІЗАРОВА, ЮРІЙ ПРИТИКА</i>).....	31
---	----

РОЗДІЛ 2

ПРОБЛЕМА ВИКОНАННЯ АКТИВ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ (<i>ОКСАНА ЩЕРБАНЮК</i>).....	45
--	----

РОЗДІЛ 3

ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ПИТАННЯ СТЯГНЕННЯ ВИКОНАВЧОГО ЗБОРУ У ВИКОНАВЧОМУ ПРОВАДЖЕННІ (<i>ОЛЬГА ПАНЧЕНКО, ДМИТРО МАТОХНЮК</i>).....	54
---	----

РОЗДІЛ 4

ІНСТИТУТ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПРИВАТНОГО ВИКОНАВЦЯ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ (<i>ОЛЕНА ОВЧАРЕНКО</i>).....	71
---	----

РОЗДІЛ 5

ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ В УМОВАХ ТИМЧАСОВОЇ ОКУПАЦІЇ ОКРЕМИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ ТА ЗАКОНОДАВЧОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ (<i>ОКСАНА УГРИНОВСЬКА, МИХАЙЛО ПІНЯШКО</i>).....	92
---	----

РОЗДІЛ 6

ВИКОНАВЧЕ ПРОВАДЖЕННЯ У МЕХАНІЗМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ОСОБИ (<i>ОЛЬГА ВЕРБА-СИДОР</i>).....	109
---	-----

РОЗДІЛ 7

ГЛАСНІСТЬ І ВІДКРИТІСТЬ ЯК ПРИНЦИПИ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ (<i>ОЛЕКСАНДР СНІДЕВИЧ</i>).....	163
--	-----

РОЗДІЛ 8

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ПРИВАТНИХ ВИКОНАВЦІВ

(ТЕТЯНА ЦУВІНА)176

РОЗДІЛ 9

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ТИМЧАСОВОГО ОБМЕЖЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ У ПРАВІ ВИЇЗДУ ЗА МЕЖІ УКРАЇНИ

(АЛЛА КОТЕЛЕВЕЦЬ)193

РОЗДІЛ 10

РОЗВИТОК ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

(СЕРГІЙ РОЗУМНИЙ, АНАСТАСІЯ КУПРІЯНОВА)213

РОЗДІЛ 11

РОЛЬ СУДУ У ВИКОНАВЧОМУ ПРОВАДЖЕННІ

(АНДРІЙ АВТОРГОВ)222

РОЗДІЛ 12

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ УХВАЛ СУДУ В КОНТЕКСТІ ОЗНАКИ ВИКОНАВЧОСТІ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ

(ЛЮБОВ МАЛЯРЧУК)233

РОЗДІЛ 13

НА ШЛЯХУ ДО ЕФЕКТИВНОГО ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ У МАЛОЗНАЧНИХ СПРАВАХ

(ДЕНИС КОРОЛЬ)247

ЧАСТИНА 2

ПРАВОВІ ПОЗИЦІЇ ВЕРХОВНОГО СУДУ ТА ВЕЛИКОЇ ПАЛАТИ ВЕРХОВНОГО СУДУ ЩОДО ПРИМУСОВОГО ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ ТА РІШЕНЬ ІНШИХ ОРГАНІВ

РОЗДІЛ 1

ПІДВІДОМЧІСТЬ СПОРІВ, ЯКІ ВИНИКАЮТЬ В ПРОЦЕСІ ПРИМУСОВОГО ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ ТА РІШЕНЬ ІНШИХ ОРГАНІВ (ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ЮРИСДИКЦІЇ)254

- 1.1. Визнання постанови державного виконавця про стягнення виконавчого збору та постанови про стягнення витрат

виконавчого провадження такими, що не підлягають виконанню, та повернення стягнутої суми виконавчого збору (Велика Палата Верховного Суду вважає, що спір з приводу оскарження постанови державного виконавця про стягнення виконавчого збору підлягає розгляду в порядку адміністративного судочинства незалежно від того, яким органом, у тому числі судом якої юрисдикції, було видано виконавчий документ, що знаходився на примусовому виконанні у державного виконавця).....	254
1.2. Скасування постанови державного виконавця щодо стягнення штрафу за невиконання рішення суду (до юрисдикції адміністративних судів належать справи про оскарження рішень, дій чи бездіяльності державної виконавчої служби, прийнятих (вчинених, допущених) під час примусового виконання постанов державного виконавця про стягнення виконавчого збору, витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій і накладенням штрафу, як виконавчих документів в окремому виконавчому провадженні. Отже, викладені в оскаржуваній ухвалі суду апеляційної інстанції висновки про непоширення юрисдикції адміністративного суду на спір щодо оскарження постанови державного виконавця про накладення штрафу за невиконання судового рішення у цивільній справі є помилковими)	259
1.3. Визнання протиправною бездіяльності відділу примусового виконання рішень Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України щодо неприйняття рішення про закінчення виконавчого провадження (Верховний Суд вважає, що, закриваючи провадження у справі на підставі пункту 1 частини першої статті 238 КАС України, Окружний адміністративний суд міста Києва, позицію якого підтримав Шостий апеляційний адміністративний суд, не з'ясував належним чином обставин у цій справі та дійшов помилкового висновку про непоширення юрисдикції адміністративного суду на справу за позовом Міністерства внутрішніх справ України, предметом оскарження у якій є бездіяльність відділу примусового виконання рішень Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України щодо неприйняття рішення про закінчення виконавчого провадження, відкритого на підставі виконавчого листа, виданого районним судом щодо виконання постанови, прийнятої цим місцевим загальним судом як адміністративним судом відповідно до КАС України)	263

- 1.4. Оскарження постанови державного виконавця про відкриття виконавчих проваджень, прийнятих на підставі примусового виконання ухвал слідчих суддів у кримінальних провадженнях (Велика Палата Верховного Суду вважає, що суд першої інстанції, з яким погодився й апеляційний суд, дійшов помилкового висновку про непоширення юрисдикції адміністративного суду на спір щодо оскарження постанов державного виконавця про відкриття виконавчих проваджень, прийнятих на підставі примусового виконання ухвал слідчих суддів у кримінальних провадженнях, а тому помилково відмовив у відкритті провадження в цій справі).....269
- 1.5. Визнання протиправними дій державного виконавця з винесення постанови про арешт майна боржника та оголошення заборони на його відчуження (Велика Палата Верховного Суду приходить до висновку, що якщо суб'єкт владних повноважень порушує право чи законні інтереси, зокрема, юридичної особи, що спричиняє спір саме у сфері публічно-правових відносин, така юридична особа вправі звернутися до суду адміністративної юрисдикції й очікувати судового захисту від цього суду, позаяк саме цей суд є тим судом, юрисдикція якого поширюється на справи в публічно-правових спорах юридичної особи із суб'єктом владних повноважень щодо оскарження його рішення, дій чи бездіяльності)274
- 1.6. Визнання протиправною та скасування постанови державного виконавця у частині накладення арешту на нерухоме майно, зобов'язання відповідача звільнити з-під арешту нерухоме майно (суди першої та апеляційної інстанцій розглянули справу з порушенням правил юрисдикції адміністративних судів, Велика Палата Верховного Суду дійшла висновку про наявність підстав для скасування судових рішень із закриттям провадження у справі).....283
- 1.7. Визначення частки майна боржника в майні, яким він володіє спільно з іншими особами (Велика Палата Верховного Суду вважає, що виконавець вправі звернутися до суду з поданням про визначення частки майна боржника в майні, яким він володіє спільно з іншими особами, незалежно від того, чи відсутній спір про право, чи він наявний. Водночас в останньому випадку виконавець звертається з таким поданням (позовною заявою) в порядку позовного провадження)295

1.8. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів державної виконавчої служби особою, яка не входить у коло осіб, визначених у статті 19 Закону України «Про виконавче провадження» (Верховний Суд зауважує, що у випадках не передбачених законом та відсутності у особи процесуального права на звернення до господарського та цивільного суду або в порядку, передбаченому статтею 287 КАС України, з позовом до органів державної виконавчої служби щодо оскарження їх рішень, дій чи бездіяльності необхідно враховувати, що особа має право звернутися до адміністративного суду в загальному порядку, встановленому КАС України для оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень. За таких обставин Верховний Суд констатує, що вказані правозастосування суду першої й апеляційної інстанцій ґрунтуються на неправильному застосуванні норм матеріального і процесуального права, які регулюють спірні правовідносини)	312
--	-----

РОЗДІЛ 2

ПОРУШЕННЯ НОРМ МАТЕРІАЛЬНОГО ТА ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА ПІД ЧАС РОЗГЛЯДУ СПОРІВ, ЯКІ ВИНИКАЮТЬ В ПРОЦЕСІ ПРИМУСОВОГО ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ ТА РІШЕНЬ ІНШИХ ОРГАНІВ	320
--	-----

2.1. Право на апеляційне оскарження ухвали суду першої інстанції про відмову у задоволенні подання приватного виконавця щодо тимчасового обмеження у праві виїзду за межі України (повертаючи приватному виконавцю апеляційну скаргу, апеляційний суд помилково вважав, що ухвала суду про відмову у задоволенні подання приватного виконавця щодо тимчасового обмеження боржника у праві виїзду за межі України не може бути оскаржена в апеляційному порядку окремо від рішення суду).....	320
2.2. Оскарження повідомлення державного виконавця про повернення виконавчого документа стягувачу без прийняття до виконання на підставі пункту 6 статті 4 ЗУ «Про виконавче провадження», оскільки у виконавчому документі відсутня дата народження боржника (сама лише відсутність у виконавчому документі окремих відомостей про особу боржника не є підставою для повернення виконавчих документів без прийняття до виконання. Апеляційний суд	

на зазначене вище уваги не звернувши, доводів апеляційної скарги не перевіряв, не врахувавши, що відсутність у виконавчому документі будь-якої інформації щодо боржника, зокрема, дати народження, паспортних даних не позбавляє виконавця скористатися своїм правом та отримати таку інформацію у відповідних установах).....325

- 2.3. Оскарження повідомлення державного виконавця про повернення виконавчого документа стягувачу без прийняття до виконання, оскільки у судовому рішенні про забезпечення позову визначено боржниками державних реєстраторів, але не зазначені відомості про їх найменування, місцезнаходження, чітко не визначено особу боржника, що унеможливорює виконання цього судового рішення (судове рішення має бути виконано зобов'язаною особою, а згідно з ухвалою суду такою зобов'язаною особою є державний реєстратор, і в ухвалі суду не зазначено, що саме має виконати державний виконавець. При цьому в ухвалі суду не визначено особу боржника, що унеможливорює виконання цього судового рішення. Ураховуючи викладене, суди у достатньому обсязі не визначилися з характером спірних правовідносин та правовою нормою, що підлягає застосуванню, тому дійшли помилкового висновку про задоволення скарги).....329

- 2.4. Визнання неправомірними дій приватного виконавця з прийняття до виконання виконавчого листа; визнання протиправною постанови приватного виконавця про відкриття виконавчого провадження; визнання протиправною постанови приватного виконавця про стягнення з боржника основної винагороди; визнання протиправною постанови приватного виконавця про арешт майна та коштів боржника; визнання неправомірною бездіяльністю приватного виконавця щодо не передання виконавчого провадження за належністю до відділу державної виконавчої служби; заборона приватному виконавцю здійснювати виконання виконавчого листа (висновки судів першої та апеляційної інстанцій щодо факту обізнаності стягувача про зміну місця реєстрації боржника із міста Києва на Київську область є такими, що зроблені на припущеннях, проте вказані обставини не впливають на законність відкриття приватним виконавцем, на підставі наявних у нього відомостей про зареєстроване місце проживання боржника у м. Києві,

виконавчого провадження та проведення ним подальших дій з виконання судового рішення в межах наданих йому повноважень, зокрема накладення арешту на майно боржника	336
2.5. Визнання рішення державного виконавця відділу примусового виконання рішень про повернення виконавчого документа стягувачу без прийняття до виконання виконавчих листів незаконним і неправомірним (суди дійшли обґрунтованого висновку, що у випадку обчислення суми боргу в іноземній валюті стягнення проводиться у цій валюті без переведення її в національну валюту і в розмірі, вказаному у судовому рішенні, а купівля валюти зобов'язання у випадку виявлення коштів у гривнях відбувається за курсом, встановленим Національним банком України на день виконання доручення виконавця про купівлю валюти, що узгоджується із частиною третьою статті 49 Закону)	346
2.6. Оскарження боржником дій державного виконавця щодо ухвалення постанови про відкриття виконавчого провадження, оскільки виконавчий документ було пред'явлено не за місцем виконання рішення (боржник у скарзі не зазначив, які його права чи свободи порушені діями державного виконавця при виконанні виконавчого листа. Суди попередніх інстанцій, задовольняючи частково скаргу боржника, не встановили та не вказали, за захистом якого саме права чи інтересу звернулося підприємство до суду, на підставі яких доказів та норм матеріального права зроблено висновок, що виконання судового рішення про стягнення з боржника на користь стягувача боргу, не за визначеним місцем його виконання та іншим органом державної виконавчої служби порушує права боржника як боржника у зазначеному виконавчому провадженні).....	352
2.7. Скасування постанови Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України про закінчення виконавчого провадження (оскільки виконавчий лист містив вимоги не лише про розгляд заяви, а і про виплату одноразової грошової допомоги у зв'язку з інвалідністю, постанова про закінчення виконавчого провадження на підставі пункту 9 частини першої статті 39 Закону № 1404-VIII прийнята державним виконавцем передчасно. Зазначені обставини були висвітлені у постанові Верховного Суду від 06 вересня 2019 року у зазначеній справі, однак вказані висновки Верховного Суду суд апеляційної інстанції залишив поза увагою).....	359

- 2.8. Скасування постанови старшого державного виконавця ВДВС про закінчення виконавчого провадження (суд касаційної інстанції зауважує, що твердження суду апеляційної інстанції, викладені в оскаржуваній постанові, що стягувач не надав доказів звернення із повідомленням до правоохоронних органів про вчинення кримінального правопорушення, скарга на дії Виконавця мала бути подана стягувачем не пізніше 29.10.2018, а стягувач у скарзі не навела жодних ґрунтовних підстав пропуску строку на її подання, не мають правового значення при касаційному розгляді цієї справи, оскільки суд апеляційної інстанції з посиланням на межі апеляційного перегляду справи (стаття 269 ГПК України) не здійснював перегляд ухвали Господарського суду Хмельницької області, якою скаргу стягувача призначено до розгляду, та не досліджував законності її ухвалення, зокрема, в частині поновлення стягувачу строку на подання скарги на дії ВДВС. З огляду на викладене, враховуючи, що обставин, за яких судові рішення не може бути виконано без участі боржника, не встановлено, Суд вважає необґрунтованими висновки суду апеляційної інстанції про правомірність винесеної Виконавцем постанови про закінчення виконавчого провадження)364
- 2.9. Зобов'язання районного відділу Державної виконавчої служби Головного територіального управління юстиції вчинити дії, спрямовані на виключення відомостей про боржника з Єдиного реєстру боржників, внесених у зв'язку з відкриттям виконавчих проваджень (колегія суддів Верховного Суду вважає, що такі обставини справи, як фактичне виконання позивачем в повному обсязі рішення суду згідно з єдиним виконавчим документом за окремим виконавчим провадженням, наявність відповідної постанови державного виконавця про закінчення виконавчого провадження за виконавчим листом, виконавче провадження по якому було порушено чотири рази, не підтверджують неправомірності дій відповідача. Підсумовуючи, колегія суддів зазначає, що за встановленими судами обставинами відповідач діяв у межах та на підставі закону, тому відсутні підстави для задоволення позову)372
- 2.10. Видача дубліката виконавчого листа та поновлення строку для пред'явлення виконавчого документа до виконання (установивши, що стягувач не надав доказів втрати виконавчого документа про видачу дубліката якого подано заяву, а також, що строк пред'явлення виконавчого листа закінчився до подання

цієї заяви, у матеріалах справи відсутні докази поважності причин такого пропуску строку для пред’явлення виконавчого документа до виконання, суд апеляційної інстанції дійшов правильного висновку про відмову у задоволенні заяви. Суд першої інстанції дійшов необґрунтованого висновку про наявність підстав для видачі дубліката виконавчого листа. Колегія суддів Верховного Суду погоджується з таким висновком суду апеляційної інстанції)	381
2.11. Видача дубліката виконавчого документа за заявою державного виконавця (Верховний Суд виходить з того, що для видачі дубліката виконавчого листа необхідно встановити факт його втрати, а порядок передачі виконавчого провадження від одного державного виконавця до іншого, навіть за умови не відповідності його вимогам Закону, не може бути підставою для відмови у видачі дубліката виконавчого документа та позбавляти права стягувача на виконання судового рішення, який розраховує на легітимність добросовісних дій ВДВС)	390
2.12. Визнання протиправною та скасування постанови про стягнення виконавчого збору у виконавчому провадженні (доводи суду першої інстанції про те, що виконавчий збір стягується незалежно від того, чи було здійснено стягнення коштів за виконавчим документом, є помилковими, а обрахунок суми виконавчого збору з усієї суми, що підлягала до стягнення є передчасним, оскільки у разі стягнення виконавчого збору відповідно до частини третьої статті 40 Закону № 1404-VIII без реального стягнення суми боргу з боржника, будуть створюватись умови для стягнення з боржника подвійної суми виконавчого збору або ж стягнення його без реального виконання рішення суду)	397
2.13. Визнання протиправною бездіяльності Державної казначейської служби України щодо невиконання рішень судів по стягненню та перерахування грошових коштів по судовим рішенням (права позивача, які були порушені бездіяльністю відповідача, мають бути відновлені шляхом відшкодування моральної шкоди, розмір якої визначено Судом за критеріями, що мають істотне значення та відносяться до характеру порушень і обставин справи, що є юридичним захистом прав позивача національним судом України, а не міжнародною судовою установою, яка захищає такі права у разі неотримання особою ефективного національного засобу юридичного захисту)	407

- 2.14. Визнання протиправною бездіяльності Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України щодо неналежного виконання рішення Європейського суду з прав людини в частині додаткових заходів індивідуального характеру в порушення принципу *restitutio in integrum* (суди першої та апеляційної інстанцій дійшли передчасного висновку про те, що рішення національного суду виконано у повному обсязі, та у державного виконавця були законні підстави для винесення спірної постанови про закінчення виконавчого провадження. Судами не досліджено, чи вчинялися Фондом державного майна України дії з метою повідомлення зацікавлених осіб про усунення наслідків неправомірних дій Фонду державного майна України та поновлення учасника виконавчого провадження в усіх правах повноправного учасника аукціону, та чи направлялися позивачу відповіді на його скарги на бездіяльність органів державної виконавчої служби)423
- 2.15. Відстрочення виконання рішення суду (у матеріалах справи відсутні як заява боржника про відстрочення виконання судового рішення, так і докази, які підтверджували б наявність підстав для вчинення таких дій, а також заперечення чи погодження стягувача з такою заявою боржника. Такі обставини також є порушенням процесуального законодавства в частині рівності та змагальності сторін. Таким чином, суд апеляційної інстанції, приймаючи постанову щодо відстрочення виконання судового рішення, припустився порушення норм процесуального права)434
- 2.16. Визнання протиправним і скасування звіту про проведення незалежної оцінки майна, проведеної у процесі виконання судового рішення про стягнення з боржника на користь стягувача кредитної заборгованості (суд першої інстанції правильно виходив з того, що боржник, отримавши повідомлення від державного виконавця про результати оцінки описаного та арештованого майна, не скористалася законодавчо встановленим способом спростування результатів оцінки – рецензування звіту з оцінки квартири. Суд першої інстанції дійшов правильного висновку про те, що боржник не довів належними та допустимими доказами те, що вартість квартири, визначена у оспорюваному звіті, є заниженою порівняно із ринковою. На зазначені обставини справи і вимоги законодавства не звернув уваги суд апеляційної інстанції, скасувавши законне і обґрунтоване рішення суду першої інстанції)440

- 2.17. Визнання протиправними дії приватного виконавця щодо визначення вартості майна під час примусового виконання судового рішення (вирішуючи спір по суті, судам належало встановити, чи був суб'єкт оціночної діяльності залучений приватним виконавцем до проведення оцінки нерухомого майна у відповідності до вимог, встановлених Законом України «Про виконавче провадження», а також чи повідомив приватний виконавець сторін виконавчого провадження про результати проведеної оцінки майна належним чином. Натомість, суди попередніх інстанцій встановили лише обставини проведення суб'єктом оціночної діяльності оцінки нерухомого майна на замовлення приватного виконавця, без зазначення підстав проведення оцінки. Крім того, зазначаючи про виконання виконавцем обов'язку з повідомлення сторін про результати проведеної оцінки, суди попередніх інстанцій обмежились лише вказівкою на те, що про результати визначення оцінки майна виконавець повідомив боржника, без посилання на відповідні докази, що в силу ст. 353 КАС України є порушенням норм процесуального права. Відтак, колегія суддів Верховного Суду дійшла висновку про те, що судами на підставі належних та допустимих доказів не встановлено, чи був виконаний приватним виконавцем обов'язок з направлення сторонам виконавчого провадження інформації про результати проведеної оцінки).....448
- 2.18. Заміна сторони виконавчого провадження (Велика Палата Верховного Суду вважає, що за аналогією закону у випадках, коли один (первісний) боржник у матеріальному правовідношенні замінюється двома боржниками, суд має замінити такого боржника як сторону виконавчого провадження двома боржниками (у цій справі – основним і субсидіарним боржниками. Отже, після заміни первісного боржника у виконавчому провадженні двома боржниками – основним і субсидіарним – виконавчі дії з виконання рішення мають вчинятися щодо обох цих боржників).....458
- 2.19. Заміна сторони виконавчого провадження (у разі зміни місця обслуговування (обліку) платника податків не відбувається фактичного (компетенційного) або процесуального адміністративного (публічного) правонаступництва контролюючих органів. Обставини, з якими Закон № 1404-VIII і стаття 379 КАС України пов'язують можливість здійснення

Наукове видання

Ханова Раїса Федорівна,
Кравцов Сергій Олександрович,
Ізарова Ірина Олександрівна та ін.

ВИКОНАВЧЕ ПРОВАДЖЕННЯ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА

Монографія

За загальною редакцією
судді Касаційного адміністративного суду
Р. Ф. Ханової
та доцента кафедри цивільного процесу
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
С. О. Кравцова

Видається в авторській редакції

Комп'ютерна верстка *А. Т. Гринченка*

Підписано до друку 06.04.2021.
Формат 60×90 $\frac{1}{16}$. Папір офсетний. Гарнітура Times.
Ум. друк. арк. 42. Обл.-вид. арк. 35,2. Вид. № 2756.
Тираж 300 прим.

Видавництво «Право» Національної академії правових наук України
та Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
вул. Чернишевська, 80а, Харків, 61002, Україна
Тел./факс (057) 716-45-53
Сайт: www.pravo-izdat.com.ua
E-mail для авторів: verstka@pravo-izdat.com.ua
E-mail для замовлень: sales@pravo-izdat.com.ua

Свідцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції — серія ДК № 4219 від 01.12.2011 р.

Виготовлено у друкарні ТОВ «ПРОМАРТ»
Тел. (057) 717-28-80